

TONE TRDAN:

Od Ribn'ce do Rakitn'ce

Matevžek je gledal srebrnik kot deveto čudo. Videl je bil pri očetu desetak, ali, da ima Vinko kaj takega, mu ni šlo v glavo. »Gotovo ga je vzel doma,« si je mislil Matevžek, »ali pa mu ga je Nosanka res dala, saj so bogati.«

Milka si je nakupila sladkorčkov in peres, Vinko pa piškotov, da sta jih hrustala do doma.

»Ti ne greš domov?« je vprašal Vinko.

»Ne!« je odgovoril Matevžek.

Zagledal se je v stojnico z barvami za košare, stopil je in kupil lepo rdečo barvo za dinar. Ta mu je najbolj ugajala. Z njo bo krasil »šparovčke« in jezdece na konjih. Ko se je vrnil, onih dveh že ni bilo nikjer. Šla sta proti domu.

Čez dobro uro je Matevžek poiskal strica Roka. Že od daleč je slišal njegov hreščeči, zategnjeni glas.

»No, kaj si kupil?« so bile prve njegove besede.

»Rdečo barvico,« in je pokazal stricu, »rabil jo bom za okraske.«

»Tu imaš še en dinar, pa si kupi kar hočeš!« se je razveselil stric Rok.

In Matevžek si je kupil zeleno barvico.

Ko sta pokosila, kruh in slanino je bil vzel Rok s seboj, sta posedla na voz in čakala kupce.

Sonce se je že nagibalo k zatonu. Od nekje se je slišala harmonika. Že sta pospravljala robo na voz, ko je zagledal stric Rok od daleč gospoda ravnatelja trške šole.

»Oho! Zdaj mu povem vse!« se je široko zasmel.

»Gospod derehtar, gospod dereh —« se je zadiral.

»Koliko stane lonec?« je vprašala kmetica.

»Pet dinarjev. Gospod derehtar!«

»Za štiri dinarje boste dali, ali ne, oče,« je ponovila žena.

»Hja, pa naj bo, no!« se je oziral stric Rok za gospodom, ki je že odšel. Ni ga slišal. Njegov glas je utonil med barantanjem številnih kupcev. Nekaj ljudi se je z zanimanjem oziralo na vpijočega lončarja.

Kmetica je plačala in odšla. Vedno manj je bilo povpraševanja po robi. Roka je jezilo, ker ni mogel povedati gospodu ravnatelju vse, kar je želel o Vinku. Nabasal si je pipico in se potolažil. Pa drugič!

Matevžek je skladal lonce na voz.

»Bova kar šla proti domu,« je rekel Rok, »saj popoldne se navadno tako nič ne prodaja.«

Harmonika je postajala vedno bolj glasna. Lectarji in kramarji so pospravljali svojo robo. Vozovi so se polnili. Ostali so le še domači tržani do mraka.

Matevžek je bil zadovoljen na današnji dan kot še nikoli.

13.

Matevžek je rasel kot goba po dežju. Iz dečka je zrastle velik fant, močne postave in resnega obraza. Pa je bil tudi prav zares priden. Pri stricu Roku je delal z veliko vztrajnostjo in marljivostjo vsak dan poleti in pozimi. Posebno so ga zanimale drobnarije: igrače.

Z Rokom sta hodila od semnja do semnja. Razne primorske kraje, kakor Baker Sušak, Crikvenico in druge je poznal kot domačo vas. Tam se je marsikaj naučil. Videl je velike izložbe umetnih izdelkov iz gline in jih skušal posnemati. In marsikaj se mu je posrečilo. Rok je bil z njim zelo zadovoljen. Prerokoval mu je lepo bodočnost.

»Če bi imel tvoj oče kaj pod palcem, bi te dal v mestne šole. Tam bi se izučil lenih reči. V mestu znajo,« mu je nekoč dejal.

Matevžek pa ni rekel nič. Vinko in tovariši so ga malo manj mikali.

Tudi ob nedeljah je po ves dan barval svoje izdelke. Rok mu je bil kupil še štiri druge barvice, da jih je imel kar šest in s temi je napravljaj »naravnost čudežno lepe stvarce,« kot je pravil Primož.

V Rokovi bajti je posedal po ure in ure. Domov je hodil le opoldne in zvečer. Rok je komaj čakal, da bo semenj, ker je vedel, da bodo Matevžkovi izdelki prav gotovo vsi prodani. Zato pa je hvalil fanta kot cigan svojega konja. Posebno pred očetom Matevžem ga ni mogel prehvaliti.

Tudi oče je imel odslej Matevžka še bolj rad. Ko je prodal nekaj voz oglja, mu je kupil nov klobuk. Zelen je bil. Matevžek je bil zelo ponosen nanj.

»Če bi imel oče kaj pod palcem...«, je razmišljal včasih celo uro. Pa mu ni bilo jasno. Zakaj niso vsi ljudje bogati? Potem bi ga dal oče lahko v šolo. Revež, capin, razcapanec, potepuh — te besede so mu udarjale na uho. Vsega se je spominjal, še celo dne, ko jih je slišal.

Spoznal je, da so vaški reveži zaničevani od vsakogar, da ljudje s pomilovanjem gledajo te ubožce, posebno tisti, ki kaj imajo.

»Če bi še živela tvoja rajna mati, bi bilo vse drugače. Ona je nekaj več zaslužila z dnino, pa bi prihranila kaj, da bi šel lahko v mesto«, je nekoč razlagal stric Rok.

»O, da bi živela mama«, si je mislil Matevžek, »vse drugače bi bilo pri nas.« Včasih si je grizel ustnice, ko je videl, kako gosposko hodi Nosankin Vinko. Odslej sta se še bolj razumela z Ivanom. S tem se je sprijaznil tudi stric Rok in prav nič ni rekel, če je včasih pogledal k njemu v bajto.

Tone in Vinko pa sta se odslej družila kot dva groša. Nekoč sta celo plezala na visoko steno v Veliki gori, na tiste »okamenele svate«, o katerih sta toliko slišala. Kajpak je bil Vinko tisti, ki je nagovoril Toneta, da je šel od doma.

Fant se je vedno slabše učil. Naloge ni pisal nikoli sam. Milka ga je bila že zapustila v prvem razredu trške šole. Zato je bilo Vinka zelo sram. Zdaj je bil seveda že pozabil na to.

Iz trga je dobivala Nosanka opomin za opominom. Sedaj je bil Vinko vsega sit: šibe, klofut in tudi zmerjanja. Takrat pa se Nosanka ni dala potolažiti.

Mežnar je bil ravno zazvonil poldne, ko je Matevžek prišel nekega dne iz Rokove bajte domov. Očeta ni bilo. V goro je šel Matevžek in naročil, da bo

jedel pri teti Barbari. Se preden je bil zjutraj odšel, mu je naročil, naj bo popoldne doma. To so tovariši izvedeli. Se ni bilo pol ure, ko so bili pri njem.

»Zdaj misli, da zna že več, ko hruške peč«, ga je ogovoril Vinko, »ko ga je ona uboga para naučila delat tiste igračke za frčke.«

»Sam sem se naučil«, se je odrezal Matevžek.

»Oho, kaj misliš, da smo taki butci, da ti verjamemo?« se je oglasil Tone in mu pokazal figo.

Matevžek ni odgovoril. Gledal je v tla in drsal z nogo po pesku. Najrajši bi zbežal daleč, da ga ne bi dohiteli. Toda vedel je, da bodo tovariši tekli za njim in ga še mogoče zmerjali.

»Ne kremži se kot stara teta Marjeta!« se je ojunačil Tone in se posmejal Vinku.

Molk. Matevžku je bilo hudo. Vedel je, da je bil Vinko njegov edini prijatelj, ko je še služil pri njih. Vedel je tudi, da so vse te ostre besede izvirale le iz zavisti, ker je Matevžek pokazal, kaj zna. Oči so se mu orosile, debela solza mu je padla z lica na tla.

Matevžek je neopaženo odšel domov. Poskrbel je, da je bilo za konjiča vse pripravljeno. V sobi je delal iz gline razne predmete. In nove reči si je izmišljeval.

Ko je prišel oče domov, sta dolgo kramljala o bodočih Matevžkovih dneh, o obrti, ki bi bila primerna zanj. Tudi matere sta se spomnila in Matevžek je videl, kako so očetu lile solze iz oči ob taki misli na mamico.

14.

Lepo jesensko jutro. Meglice so se raztopile v soncu. Z juga je pihljaj topel veter. Lastavice so se zbirale okoli zvonika in v trumah posedale na streho. Golo drevje je kazalo, da starka zima že čaka na obzorju.

Pri Nosanki so želi ajdo. Ženjice so se sklanjale na njivi in tiho prepevale. Vinko je vezal v snope. Tu pa tam je postal in gledal po cesti, ki je peljala v trg. Tu je namreč hodil v šolo. Tam v daljavi je capljala po velikem blatu Milka. V šolo je šla.

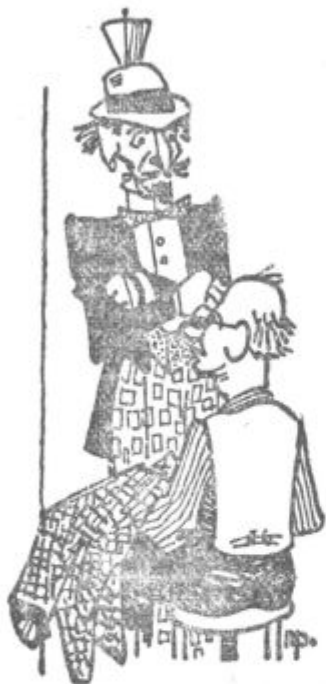
Vinko si je pomel oči in gledal v daljavo. Trška zvonika sta bila obžarjena od jutranjega sonca. Jabolko na vrhu zvonika se je bleščalo kot svetla točka.

»Kam pa zijaš?« se je oglasila za njim žanjica, »ali ti diši po šoli?«

(Dalje)

Stava

Na vasi je živel reven krojač. Delal je noč in dan, a ker so bili časi slabi, se ni mogel dokopati do skromnega premoženja. Zena mu je umrla in mu zapustila pet nedoraslih otrok, za katere je moral skrbeti.

Zato je delal tudi ob nedeljah.

Neko nedeljo zjutraj, ko je zvonilo k maši, je krojač spet sedel pri svojem delu in vbadal v okorno raševino. Zvon je ravnokar odzvonil, ko se odpro pri krojaču vrata kar sama od sebe in pred začudenega reveža stopi imeniten gospod z črno kozjo brado in špičastimi ušesi, ki jih je skrival zelen klobuk. Bil je sam hudobec.

»Kaj mi daš, če ti dam toliko zlata, da lahko pokriješ vso streho svoje bajte z njim?»

»Kaj bi dal, ko pa nimam ničesar. Reven sem in moji otroci jedo le enkrat na dan.«

»Vidiš! Zato pa bodi pameten in stori, kar ti bom velel. Daj mi svojo neumrjočo dušo.«

Krojač se je hudo prestrašil, rad bi se bil pokrival, a bal se je hudih oči svojega gosta.

»Kar tako je ne dam, za vse zlato ne,« je zinil končno krojač.

»Saj ni treba. A skleniva stavo. Jaz stavim tri mlinarske vreče zlata, da sešijem moške hlače poprej nego ti,« je dejal hudobec.

»Ta pa ne bo res. Saj sem vendar krojaški mojster.«

»Kar začnival! Če boš ti urnejši, dobiš zlato, če bom pa jaz prvi, pa ti vzamem dušo!»

Krojač se ni več obotavljal. Dvoje moških hlače je urezal, položil kroj, iglo in sukanec pred tujca, popolnoma enak kroj, iglo in sukanec pa pred so in začela sta z delom.

Oba sta hitela. A krojač, ki se je razumel na svoj posel, si je jemal od sukanca kratke niti, hudobec pa si je hotel prihraniti časa, ki bi ga rabil za vdevanje niti v iglo in si je vzel tako dolgo nit, da je moral pri vsakem vbodu vleči nit za seboj, stopiti skozi okno in nazaj, da je mogel šivati.

Zato je bil krojač tako srečen, da je prvi odložil dovršeno delo in se naglo pokrival.

Hudobec pa se je tako silno razjezil, da je tresčil vse tri vreče zlata v hišo, da so se duri podrle, sam, pa je z divjim vriščem ušel skozi dimnik in za njim je zasmrdelo po žveplu, da je ušel krojač skozi okno na plano, kjer je videl, da se je tudi dimnik zrušil za bežečim hudobcem.

Se dolgo je živel krojač, vse otroke je dobro preskrbel in si bajto popravil, le oni dimnik je ostal črn in razdrt do današnjega dne.

Pojdi tja in popravi ga ti, če si upaš.

Zvesta sestra

Ob severnem morju je stala samotna hišica. Morski valovi so divjali okoli nje: ob hudi urj so se valovi zaga-

njali do oken, vse to ji ni škodilo. Ponosno je zrla na široko morje in pozdravljala ribiške ladjice, ki so plule mimo.

V hišici je bivala Elka, najlepša deklica daleč na okrog. Davno sta je bila umrla oče in mati, plela je mreže in si s tem služila kruh. Imela je samo brata, ki ga je ljubila nad vse na svetu. Kakor vsi moški v vasi, je bil tudi njen brat ribič. Po več tednov je plul po morju. Elka ga je vedno težko pričakovala. Da bi pa brat že od daleč videl, da ga sestra pričakuje, je Elka obljubila, da bo vsak večer postavila na okno luč, ki bo svetila na morje.

Nekega dne je brat odplul daleč proti severu. Elka je vsak večer postavila na okno luč in pozno v noč čakala, kdaj se vrne. A vsako jutro je žalostna upihnila luč, zakaj brata ni bilo nazaj.

Minuli so tedni in meseci; Elka je še vedno čakala. Sosedje so prihajali k Elki in ji prigovarjali, naj ne požge toliko luči, zakaj olje je drago in brat se je gotovo pogubil. Zajel ga je vihar in je utonil. A Elka je vedno odgovarjala: »Obljubila sem, da bo vsako noč gorela luč in obljubo hočem držati.«

Minula so leta. Nekdaj lepa deklica Elka je bila postala siva starka. Komaj se je še držala na nogah, vsako noč je svetla luč klicala na morje, da zvesta sestra še vedno čaka. Nekega večera pa so sosedje opazili, da je Elkino okno temno. Radovedni so pohiteli v njeno kočico. Tam so našli Elko mrzlo in mrtvo in poleg nje je stala ugasla svetiljka.

Kako si sam naredim akumulator

Dva naša mlada čitatelja bi rada vedela, kako si sama lahko naredita akumulator. Zakaj jima bo služil, sta pozabila povedati. Prav to pa bi bilo potrebno, da bi jima mogli svetovati, kolikor se sploh da. Akumulator namreč ni tako preprosta reč, kakor se vidi. Treba je že precej ročne spretnosti, da se vsaj za silo posreči.

V prvi vrsti tole pojasnilo: Akumulator ima lahko samo dva, štiri, šest, osem itd. voltov, nikoli pa ne lihega števila. Akumulator se sestoji iz posode, napolnjene z razredčeno žvepleno kislino (ta se dobi pod imenom akumulatorska kislina v vsaki drogeriji) in iz dveh svinčenih plošč, potopljenih v kislino tako, da sta celi pod gladino tekočine. Za posodo je prav primerna ploščata steklenica n. pr. taka od črnila, ki ji odrežemo vrat. Okrogle steklenice niso primerne, ker je pri njih treba več kisline. Kisline mora biti namreč samo toliko, da so plošče vse potopljene v njej.

Svi čeni plošči sta pri pravih, v tovarni izdelanih akumulatorjih na poseben način predelani, tako da sprejmeta se in hranita pri razmeroma majhni površini zelo mnogo električnega toka. Takih plošč si seveda sami ne moremo napraviti, ker nimamo primernih orodij. Vza. smo si torej navadno, en ali dva milimetra debelo svinčeno ploščevino, ki jo prirežemo v primerno veliko obliko (kakršna posoda nam je pač na razpolago) in plošči po površini z ostrim žebelcem ali šilom tako obdelamo, da sta kolikor mogoče hrana. Plošči potopimo v posodo, tako da si stojita

druga drugi nasproti v čim manjši razdalji. Pri tem pa je treba vedno paziti, da se plošči nikjer ne dotikata. V ta namen vtaknemo med nji dve ali tri tenke steklene cevke ali pa paličice iz trde gume. Take paličice si prav lahko z žagico za rezljanje izrežemo iz sprednje ali temeljne plošče kakega starega radijskega aparata, dobe se pa tudi za majhen denar v vsaki radijski trgovini. Ko pa smo ravno že v radijski trgovini, se pa ogledamo še za kako primerno posodo — preostanek kake stare radijske baterije, kar bi nam delo seveda zelo olajšalo.

S tem bi bil naš akumulator prav za prav gotov. Na vsako ploščo je treba pritrditi še kos žice, kar najlažje naredimo na ta način, da ploščo prav na vrhu prevrtamo ter skozi luknjo vtaknemo žico, ki jo nekajkrat zavijemo. To mesto potem dobro namažemo z vazelinom.

Akumulator je treba zdaj še napolniti. To naredimo na ta način, da ga priklopimo na električno napeljavo in sicer samo na napeljavo enosmernega toka. Ker je na razpolago samo izmenični tok bi potrebovali še usmerjevalec, to je aparat, ki izmenični tok pretvarja v enosmerni tok. Ta reč pa je precej draga in se za naš primitivni akumulator ne izplača. Tudi na enakomerni tok ne smemo našega akumulatorja priklopiti neposredno, ampak moramo dovodno žico k eni ali drugi plošči vklopiti žarnico za kakih 25 ali 40 voltov, kakor kaže naša skica.

Kdaj je akumulator napolnjen, spo-

večje so posamezne celice, tem delj nam bo dajala tok po vsaki polnitvi.

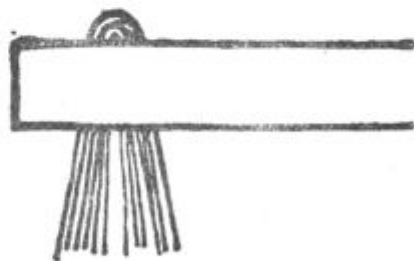
H kraju še tole kratko svarilo: Električni tok iz omrežja je nevaren, ako pridemo z njim v dotik. Prav tako je nevarna akumulatorska kislina, če pride v dotik z našo obleko.

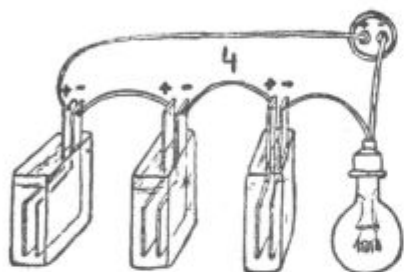
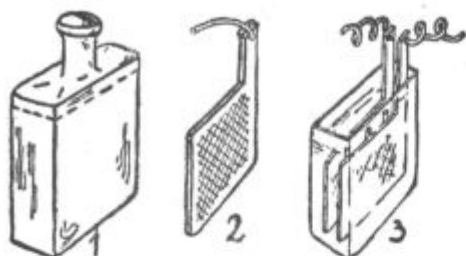
Ščetka za roke

»Snaga je pol zdravja,« pravi pregovor in Jutrovčki to prav dobro vedo. Zlasti skrbno pa moramo paziti, da imamo snažne roke in tudi olika nam prepoveduje, da bi imeli za nohti zbirališče nesnage. Roke si umivamo s ščetko in povedati vam hočemo, kako si jo sami napravite.

Pripravite si deščico iz trdega lesa, dolgo do 10 cm, široko do 5 cm in debelo 1 cm. V deščico zvrtaite s svodom 2 mm široke luknjice, ki naj bodo pol centimetra oddaljene druga od druge. Vrtajte oprezno, da vam deščica ne počí. Vzemite trde, očiščene ščetine, in jih prerežete na 6 cm dolge kose. Pripravite si tudi kos drete ali močne, tenke vrvice in jo vdenite v iglo.

Vzemite 30 do 40 ščetin, prepognite jih v sredi in vtaknite pripognjeni del skozi luknjico v deščici, da bodo ščetine tvorile zanko, skozi katero potegnete dreto, ovijete okoli zanke, zategnete in potegnete ščetine kolikor mogoče iz luknjice. Prav tako napravite v ostalih luknjicah; za vso krtačo morate imeti en sam kos drete, pazite torej, da se vam ne strga. Malo namažite deščico na tisti strani, kjer so zanke vezane, z voskom, da se luknjice popolnoma zamašijo. Preko tega pa pritrdite tenko deščico, da se ne bo videlo, kako je delana krtačica. Deščico preslikajte in prepleskajte in krtača je gotova. Prav tako lahko izgotovite krtače za obleko, čevlje, za ribanje in drugo.

1. Steklenica, ki jo pri črtkani črti odrezemo; 2. plošča iz švinčene pločevine; 3. akumulatorska celica; 4. zaporedna veza va posameznih celic in priklonitev na električno omrežje.

znamo po tem, da se začno na ploščah burno razvijati mehurčki. Pravimo, da akumulator kuha. Ena plošča postane čokoladno rjave barve, druga pa svetlo siva. Prva je pozitivni, druga pa negativni pol našega akumulatorja. Pri vsaki naslednji polnitvi je treba paziti, da zvežemo pozitivni pol akumulatorja s pozitivnim, negativni pa z negativnim polom električnega omrežja.

Akumulator spočetka elektriko prav slabo drži. Zmerom je takoj spet prazen. Šele, ko smo ga že nekaj desetkrat napolnili in spet izpraznili, se poveča njegova kapaciteta, kakor pravimo. Seveda pa tak primitivni akumulator po množini elektrike, ki jo lahko shrani, ne moremo primerjati s tovarniškim enake velikosti. Čim bolj bo naš akumulator star, več elektrike bo držal.

Ena akumulatorska celica z dvema ploščama ima ne glede na njeno velikost, napetost 2 volta. Ako hočemo več voltov, moramo več celic zaporedno zvezati in sicer zmerom pozitivni pol ene celice z negativnim polom druge celice. Kolikor celic, tolikokrat po 2 volta bo imela naša akumulatorska baterija. Čim

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Zelo sem vesela, da si nam dal na izbero tri vprašanja, za novi natečaj. Odgovorila ti bom na vprašanje: »Katera igrača mi je najljubša?« Medvedka imam najrajši. Jezušček mu je prinesel lepo oblekco. Vedno se igram z njim. Kadar ne uboga mora v kot klečat. Potem kleče prosi odpuščanja. Oh, če bi vedel kako jokal! Potresem ga in zajoka. Vedno bom pazila, da ne bo umazan in raztrgan moj ljubi Marček. Pozdravlja Te

Vlasta Miklavčič, uč. 1. r. v Ljubljani, st. Linhartova ulica 18.

Dragi stric Matic! Najlepše se ti zahvaljujem za poslano knjigo. Razveselila sem se je, ker zelo, zelo rada čitam. Tudi tega natečaja se hočem udeležiti. Majhna sem še, prav rada bi se še igrala s punčko, a mi jo sv. Miklavž kljub vroči želji ni prinesel. Zato ti odgovorim na drugo vprašanje. — Vedno si želim biti učiteljica, če bo mogoče celo profesorica. Rada se učim, mogoče se mi želje uresničijo. Tedaj bom posvetila vso skrb za vzgojo meni dodeljenih otrok. Kakor skrbi mamica za nego svojih malčkov, tako bi jaz negovala njihove dušice. Trudila se bom, da jih čim več lepega in koristnega naučim. Vzgojila bi jih rada za vredne in zavedne Jugoslovane. V njihova drobna srčeca bom vcepila veliko ljubezen do kralja in domovine. V počitnicah pa bi prepotovala vso našo lepo domovino. Te lepo pozdravlja

Trojkar Majda, uč. IV. razr. Radohova vas, p. Št. Vid pri Stični.

Dragi stric Matic! Ko sem prebral Tvoj zadnji natečaj, me je zelo razveselilo dejstvo, da Ti lahko odkrijem, kaj bi rad postal, ko bom velik. Vsak poklic je dober, samo da je pošten. Ko pa sem zadnjič premišljeval o poklicih, mi je nehotne prišlo na misel, kako lepo pač more biti kak državnik. Ne rečem, saj je tudi državnikov posel najtežavnejši in najodgovornejši, a vendar, kakšen ima tudi občutek po sestanku, na katerem se je boril za mir in red katerekoli države in pri tem uspel! O, kako bi se boril jaz za mir v Evropi. Boril bi se, da bi živeli vsi narodi v miru, kajti le v miru se

more narod telesno in duševno razvijati. Te prisrčno pozdravlja

Branko Zorko, dij., Celje, Dečkova 12.

Dragi stric Matic! Na Tvoja vprašanja ti odgovarjam:

Ko bom velik, najraje bi postal učitelj, to pa zato, ker bi učil mladino. Vzgaljal bi jo v pravem patriotskem duhu, kako je ljubiti domovino, pridno se učiti, da vsak otrok doseže svoj cilj in da bo srečen v življenju. Da bo znal ljubiti bližnjega, v nesreči pomagati in prisrčno potrebnim, spoštovati tujo lastnino kakor svojo, pa bo zavladovalo na zemlji novo in srečnejše razpoloženje. To je moj ideal.

Nekdo Ti piše, da je povsod lepo, najlepše je doma. To je resnično, če dobro premislimo, kajti vsak človek vedno želi in hrepeni po svojih, posebno če je daleč v svetu. Oni, ki so v tujini, a se na starost vračajo domov in domača gomila jih sprejme tako lepo... Človek se počuti doma kakor otrok in se spomni mladih, veselih dni.

Za mene je prelepa bela Ljubljana. Ta je moje rojstno mesto, središče slovenske lepote. Kako napreduje, smo lahko ponosni. Tudi njena zgodovina je lepa in zanimiva. Naši pradedje so prestali mnogo hudih in trpečih ur, no, veselili smo, ker nam sije novo toplo sonce v času narodne svobode v premili slovenski prestolici, za katero so se naši očetje dolgo borili.

Dragi striček, morda se boš hudoval na moje pismo, a prosim Te, ne vrzi ga v koš, ampak ga položi na mizo med tiste, ki pridejo v poštev za žrebanje. Drugič še kaj več. Te pozdravlja

Branko Goriški
učenec v Ljubljani

Dragi stric Matic! Ljubljana je najlepše mesto! Ne verjameš? Zame je prav gotovo! Počakaj, da ti ga opišem:

Lepota Ljubljane in okolice se razkriva šele izpred cerkvice na vrhu Rožnika. Malokatero mesto ima tako krasno lego, kakor Ljubljana, vsaj tako pravijo tisti, ki so videli že mnogo sveta. Prelep je pogled na mesto ob znožju starega gradu. Tam daleč iz barja se privije srebrn trak Ljubljanice. Ob robu barja stoji naš stari znanec, očka Krim,

ki ima večkrat sivo kapo, kar pomeni, da bo dež. Če se pa ozremo proti severu, nas v ospredju pozdravljata Grmada in Šmarna gora, kamor ob nedeljah tako rada zahajam. Tam v daljavi pa se dvigajo naše planine — naš ponos. Ob izredno lepem vremenu pa včasih prikuha preko vrhov rožnato ozarjen naš ponosni Triglav.

Ko pada mrak na mesto, pa zažare povsod lučice in zdi se mi, ko tako stojim na Rožniku, da je celo morje lučic pod mano, ki ga obroblija na levi temni vrhovi dreves Tivolija in Šišenskega hriba, drugi obrisi se pa stapljajo z mrakom.

Kje je najti še tako mesto, kje? Ni ga! Ljubljana je samo ena in zato je zame Ljubljana najlepše mesto.

Ne vem, dragi stric Matic, če si Ti tudi mojega mnenja. Veselilo bi me, če imaš tudi Ti Ljubljano tako rad, kakor jo imam jaz.

Pozdravlja te zvesta čitateljica

»Mladega Jutra«

Alenčica Žiberna

učenka I. c razr. Drž. žen. real. gimn. — St. Beethovnova 16-II.

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglašam v »Mladem Jutru«. V »Mladem Jutru« si dal tri vprašanja. Ugaja mi najbolj vprašanje, »kaj bi rada postala, ko bom velika?«

Ko bom velika bi rada postala učiteljica. Ker imam tako rada male otroke bi najrajši imela prvi razred. V prvem razredu so sami pridni otroci. Učila bi jih pisati, čitati in računati do dvajset. Največ bi se pa učili pesmic. Pripovedovala bi jim tudi povestice o Sneguljčici, o Pepelki itd. Ako pa ne bi postala učiteljica, bi pa se učila za uradnico ali kaj drugega — Prav lepo Te pozdravlja z željo, da ne boš vrgel mojega pisma v koš,

Jug Božena, uč. 4. razr. vadnice v Ljubljani, Slomškova ulica 5.

Dragi stric Matic! Prvič se oglašam v Tvojem kotičku. Hočem Ti povedati, kaj pripoveduje Zvonček. Ko je skopnel sneg, se je že bližala pomlad. Nekoga dne se je prikazal v moji izbici sončni žarek, zbudil me je. Povedal mi je, da je že pomlad. Hitro sem si oblekel belo haljico, zelene hlačke in na glavicco sem si dal bel klobuček. In sem šel na svet. Videl sem še nekaj malega snega. Zazvonil sem in že so se zbudili tudi drugi prijatelji: teloh, podlessek in dru-

gi. Trobentica je zatrobila in že je bilo vse pomladansko. Prišli so metuljčki, čebelice in ptički. In zopet je šlo življenje naprej kakor lansko pomlad. Lepo Te pozdravlja

Guček Marijan,

učenec IV. razr. na Ledini — Ljubljana.

Dragi stric Matic! Prvič se oglašam. Zelo sem se potrudila s pismom in upam, da ga ne vržeš v koš, ki je in bo požrl še cele kupe pisem in spisov, drugače ne bom imela veselja več pisati, zato Te prosim, usliši me. Moja najljubša igrača so lepe pravljичne knjige! Jaz se dobro učim in imam vedno odlično izpričevalo. Zato bom šla naprej v srednje šole. Mi imamo gostilno in mesarijo. Jako rada gledam v kuhinji. Vsaj upam, da ne vržeš mojega spisa v koš. Najlepše pozdrave Ti pošilja in Te prosi, da jo izžrebaš tvoja

Breda Veršnik,

učenka III. razr. osnovne šole v Gornjem gradu.

Kirurg

Slavnega kirurga so poklicali k bankirju, ki si je bil pri avtomobilski nesreči zlomil nogo. Uredil mu je zlomljene kosti in bankir je kmalu okreval. Zdravniku je za njegovo skrb poslal ček za 1000 din. Toda že naslednjega dne je dobil ček nazaj s pripombo: Zdravnik zdravi reveže brezplačno; kadar pa zdravi bogataše, dobi honorar brez odplačila. — Skopi bankir je opombo požrl in številkam na čeku pripisal 0.

Navihani Mihec

Mihec se vrne iz šole.

»Nu, kaj si se danes naučil v šoli?« ga vpraša očka.

»Danes nam je gospod katehet povedal, da je laž grda stvar in da mora človek zmerom govoriti resnico.«

»Tako je, sinko!« mu pritrdi očka. »Kdor laže, ta krade, kdor krade, ubija, kdor pa ubija, pride na vešala!«

Mihec posluša očeta in njegove očke se širijo in širijo od groze. Naposled pa mu zaigra smehljaj okoli ust. Z ročicami objame očeta in mu šepne na uho:

»Veš, očka, jaz ne bom nikoli lagal. Govoril bom vselej le resnico in kadar mi bo resnice zmanjkalo si bom pa kaj izmislil — lagal pa nikoli ne bom!«

Listnica uredništva

Dragi stric Matic! Morda se boš jezil, ko prebereš moje pismo, češ, da sem preveč radovedna. Toda, oprost, dragi stric Matic, gre mi za stavo. S prijateljico sem se šla stavit, da je Walt Disney v Hollywoodu, ona pa pravi, da je v Los Angelesu. Saj gotovo poznaš tega gospoda, ki je izumil Miki miško. Lepo Te prosim, objavi svoj odgovor v »Mladem Jutru«. Tebi bo menda že verjela, ker nimaš za kaj biti pristranski. Zelo rada berem »Mlado Jutro«. Lepo Te pozdravlja

Malka Kos,
učenka v Št. Janžu.

Ljuba Malka! Obe imata prav, ker je Hollywood predmestje Los Angelesa. To je tako, kakor bi se šli stavit, ali je v Ljubljani ali v Rožni dolini. Torej: dobička ne bo imela nobena, vendar vaju naj hrabri zavest, da sta imele obe prav! Pristrčno Vaju pozdravlja stric Matic.

★

Pozor, Zupan Jože, dijak v Ljubljani! Na Tvojo željo objavimo v današ-

nji številki članek, ki Ti pove, kako si lahko sam napraviš akumulator.

Posetnica

Tine Jurk

Ruda

Kaj je ta gospod?

Kvadrat št. 4

1			4
			A
2			L
			E
3			
4	A	L	E
			M

1. vzpetina; 2. drag kamen; 3. pokrit jarek; 4. —.

Rešitev kvadrata št. 3

1. svat; 2. vile, 3. alem; 4. tema.

King, detektivski pes

7. In res, kakih deset neznanh dečev ob oboroženih dedcev je kmalu na to planilo v čoln, ki je bil privezan k parniku, in zgrabilo za vesla; čez nekaj minut so že pristali ob bregu. In spet je bilo slišati, kako je Mulligan zašepetal: »Le tiho leži. Zdaj bodo prišli nepridipravnici na kopno, da vidijo, kdo je streljal.«

8. Komaj se je bil čoln dotaknil brega, je posadka, krdelo strahovito divjih mož, že skočila na suho; velikanski Kitajec jih je vodil Mulligan, Jimmy in King so se v svojem skrivališču tesneje stisnili drug k drugemu, kajti tolpa je krenila, baš mimo njih King se je vedel tako, kakor bi natanko razumel za kaj gre. Plosko kakor deska je ležal na tleh.

(Dalje prihodnjič)